

MINISTERSTVO FINANCÍ

Ing. Jiří Pelák, Ph.D.

Ředitel odboru

Účetnictví, oceňování a související odborné profese

PID: MFCRFXSEFV

Č. j.: MF-41203/2025/2801-3

Praha 4. 9. 2025

Vážený pane prezidente,

k Vašemu podání přijatému prostřednictvím datové schránky dne 7. srpna 2025 obsahujícímu žádost o stanovisko k uplatňování novely zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, a zákona č. 93/2009 Sb., o auditorech a o změně některých zákonů (zákon o auditorech), ve znění pozdějších předpisů, v oblasti změny limitů pro kategorizaci účetních jednotek a jak se bude uplatňovat změna limitů pro povinný audit účetní závěrky, sdělujeme následující.

Vyjádření Ministerstva financí:

V naší odpovědi vycházíme ze zákona č. 316/2025 Sb., kterým se mění zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 93/2009 Sb., o auditorech a o změně některých zákonů (zákon o auditorech), ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 416/2023 Sb., o dorovnávacích daních pro velké nadnárodní skupiny a velké vnitrostátní skupiny, který byl vyhlášen ve Sbírce zákonů dne 2. 9. 2025 (dále jen „novela zákona o účetnictví“).

1. Změna limitů pro kategorizaci účetních jednotek

Kategorie účetních jednotek a kategorie skupin účetních jednotek je vymezena v § 1b a 1c zákona o účetnictví. Změna hraničních hodnot pro jednotlivé kategorie účetních jednotek a kategorie skupin účetních jednotek je v novele zákona o účetnictví obsažena v čl. I bod 2. až 11.

Podle čl. VII novela zákona o účetnictví nabývá účinnosti dnem 1. ledna 2026, avšak s výjimkou taxativně uvedených bodů, mezi které náleží také body 2. až 11., které nabydou účinnosti dnem následujícím po dni jeho vyhlášení.

V § 1e odst. 2 zákona o účetnictví je stanoveno, že pokud ve dvou po sobě následujících rozvahových dnech řádných účetních závěrek účetní jednotka nebo skupina účetních jednotek překročí nebo přestane překračovat 2 hraniční hodnoty podle § 1b a 1c, změní od počátku bezprostředně následujícího účetního období kategorii účetní jednotky nebo skupinu účetní jednotky, podle které je stanoven rozsah a způsob sestavování účetní závěrky a konsolidované účetní závěrky.

Ročním úhrnem čistého obratu, který je jednou z hraničních hodnot, se pro účely účetnictví podle § 1d odst. 2 zákona o účetnictví rozumí čistý obrat vydělený počtem započatých měsíců, po které trvalo účetní období, a vynásobený

12. U dalších hraničních hodnot, tj. u aktiv celkem a průměrného počtu zaměstnanců v průběhu účetního období, se přepočítání neprovádí.

Použití ustanovení § 1b a 1c zákona o účetnictví pro posouzení splnění hraničních hodnot k rozvahovému dni účetního období je v novele zákona o účetnictví stanoveno v čl. II bod 2. přechodných ustanovení tak, že ustanovení § 1b a 1c zákona č. 563/1991 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti čl. I bodů 2 až 11, se použijí pro posouzení splnění hraničních hodnot k rozvahovému dni účetního období započatého od 1. ledna 2024 a skončeného od 31. prosince 2024. Ustanovení § 1b a 1c zákona č. 563/1991 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti čl. I bodů 2 až 11, lze použít pro posouzení splnění hraničních hodnot k rozvahovému dni účetního období započatého od 1. ledna 2024 a skončeného před 31. prosincem 2024.

Například, pokud se účetní období účetní jednotky shoduje s kalendářním rokem, pak pro účely kategorizace pro účetní období ode dne 1. ledna 2025 účetní jednotka porovná rozhodné údaje určené k rozvahovému dni 31. 12. 2023 s hraničními hodnotami uvedenými v zákoně č. 563/1991 Sb. před novelou zákona o účetnictví a rozhodné údaje určené k rozvahovému dni 31. 12. 2024 s hraničními hodnotami uvedenými v zákoně č. 563/1991 Sb., ve znění novely zákona o účetnictví.

2. Změna limitů pro povinný audit

V novele zákona o účetnictví je v čl. I bod 12. obsažena úprava § 20 odst. 1 zákona o účetnictví spočívající ve změně výčtu účetních jednotek, které mají povinnost mít účetní závěrku ověřenou auditorem. Po nabytí účinnosti novely zákona o účetnictví se tato povinnost již nebude vztahovat na malé účetní jednotky za podmínek stanovených zákonem o účetnictví ve znění před novelou.

Novela zákona o účetnictví nabyde účinnosti dnem 1. ledna 2026, avšak s výjimkou taxativně uvedených bodů, které nabyly účinnosti dnem následujícím po dni vyhlášení novely zákona o účetnictví ve Sbírce zákonů. Protože bod 12. obsažený v čl. I není mezi těmito body uvedený, nabyde účinnosti dnem 1. ledna 2026.

Podle přechodného ustanovení obsaženého v čl. II bod 1., které také nabývá účinnosti dnem 1. ledna 2026, se pro účetní období započaté přede dnem nabytí účinnosti novely zákona o účetnictví použije zákon č. 563/1991 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti novely zákona o účetnictví.

Podle § 3 odst. 2 zákona o účetnictví je účetním obdobím nepřetržitě po sobě jdoucích dvanáct měsíců, přičemž účetní období se buď shoduje s kalendářním rokem, nebo je hospodářským rokem. Hospodářským rokem je účetní období, které může začínat pouze prvním dnem jiného měsíce, než je leden.

Ze znění novely zákona o účetnictví vyplývá, že malé účetní jednotky budou povinny mít, při splnění stanovených podmínek, řádnou účetní závěrku za účetní období shodující se s kalendářním rokem 2025 ověřenou auditorem. Totéž platí i

pro posuzování plnění stanovených podmínek účetního období započatého např. 1. prosince 2025. Malým účetním jednotkám tedy tato povinnost zaniká až pro účetní období započatá od 1. 1. 2026.

Dovolujeme si upozornit, že Ministerstvo financí není oprávněno k závaznému výkladu právních předpisů ani není povoláno k poskytování právního poradenství v individuálních záležitostech. Závazný výklad právních předpisů je oprávněn v konkrétním případě podávat pouze soud.

S pozdravem

Vážený pan
doc. Ing. Ladislav Mejzlík, Ph.D.
prezident Komory auditorů ČR
Opletalova 55
110 00 Praha 1